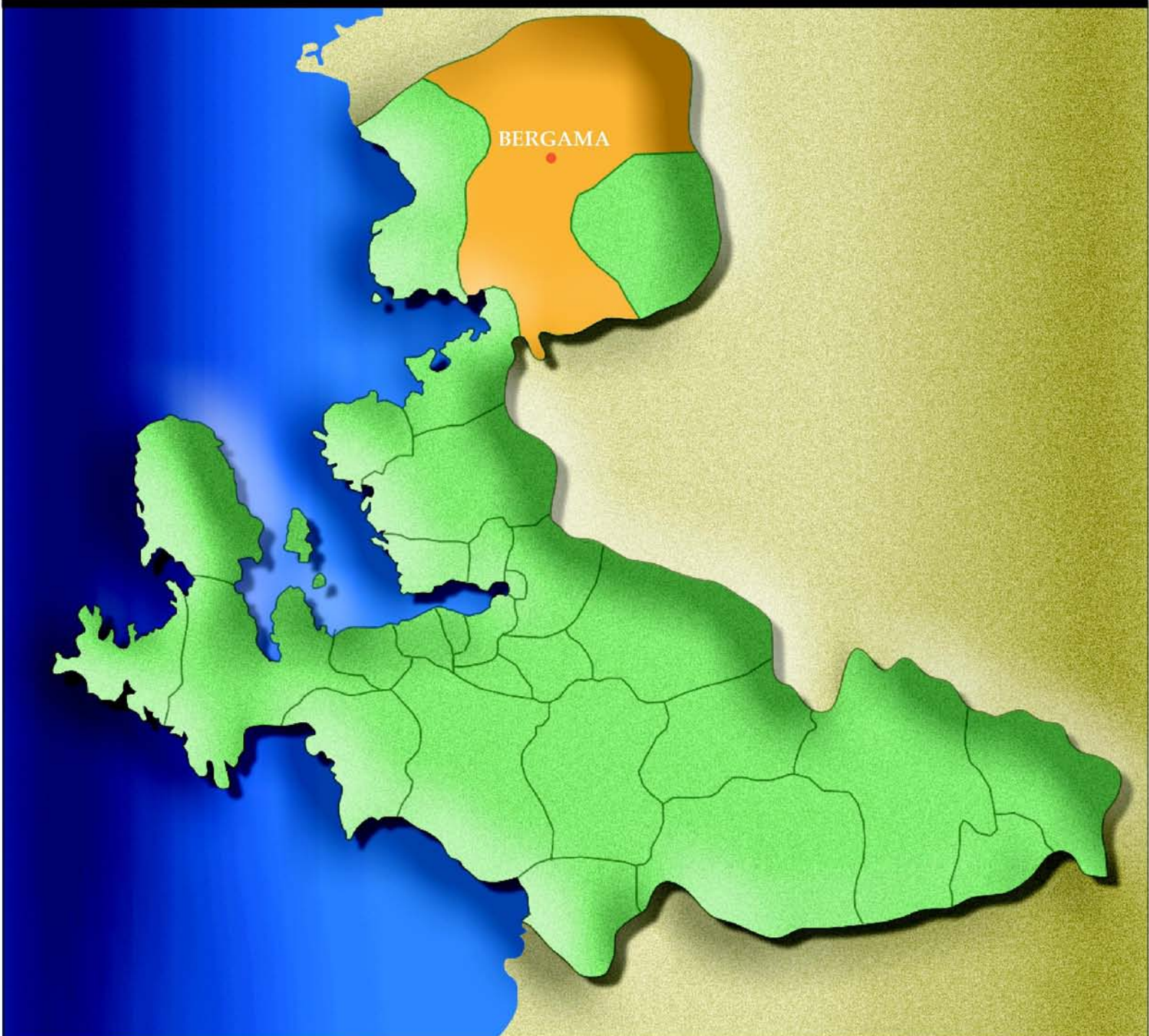

BERGAMA

KÜNYE

DEĞİŞKEN	YIL	BİRİM	BERGAMA: VERİ/AÇIKLAMA
Yüzölçümü	2006	km ²	1.688
Nüfusu	2006 (Projeksiyon)	kişi	104.709
Nüfus yoğunluğu	2006 (Projeksiyon)	kişi/ km ²	62
Kentleşme oranı	2006	yüzde	53,6
Rakımı	2006	m	68
İl merkezine uzaklığı	2006	km	118
İzmir'e göre konumu	2006	-	İzmir'in kuzeyinde
Komşu il ve ilçeler	2006	-	Kuzeyinde Ayvalık-Burhaniye-İvrindi, doğusunda Soma-Kınık, güneyinde Manisa, Aliğa; batısında ise Dikili.
Metropol ilçe mi?	-	-	Hayır
Temel geçim kaynakları	2006	-	Turizm ve tarım
Kişi başına düşen gelir	1996	dolar	1.783
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla	1996	YTL	15.290.636
Gayri safi tarımsal üretim gelir	2006	YTL	280.439.295
İhracatı	2006	dolar	4.087.513.58
Önemli ihraç ürünleri	2006	-	Granit parke taşı, perlit, prina ve diğer(demir, kil, küspe, un, gübre, mıcır, seramik)
Ticaret sanayi merkezleri	2006	-	Bergama OSB, Arasta Alışveriş Merkezi, Kapalı Pazaryeri
Toplam firma sayısı	2006	adet	1.191
Tahsil edilen vergi toplamı	2006	YTL	32.439.707,55
Banka, şube sayısı	2006	adet	8 Banka, 8 Şube
Yer altı zenginlikleri	2006	-	Granit, mermer, altın ve perlit
Toplam konut sayısı	2006	adet	26.000
Toplam otel yatak kapasitesi	2006	adet	580
Okur-yazar nüfus oranı	2006	yüzde	98
Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı	2006	kişi	22
Doktor başına düşen kişi sayısı	2006	kişi	1.262
İlçe ile özdeşleşmiş unsurlar	2006	-	Yöresel peynir, Çam fıstığı, pamuk, üzüm ve tarihsel, kültürel değerlerin turizmle birleşmesi

1.GİRİŞ

İzmir'in merkez dışı ilçelerinden biri olan Bergama'nın Zeytindağ, Bölcek, Ayaskent, Yenikent, Göçbeyli ve Bergama olmak üzere altı belediyesi bulunmaktadır. İlçe İzmir merkeze 118 km uzaklıkta olup, bağlı 114 köy ve 5 bucaktan oluşmaktadır. 114 köy ile Türkiye'nin en fazla köye sahip ilçelerinden biridir.

2000 nüfus sayımına göre 106.536 kişilik nüfusa sahip olan ilçenin nüfusu 2006 projeksiyonuna göre¹ 104.709'a inmiştir. Bergama'da nüfus artmamış, aksine yüzde 0,6 oranda azalmıştır. Ancak belirgin bir göç verme eğimli görülmemektedir. İlçe 2006 projeksiyonu rakamına göre İzmir'in en çok nüfusa sahip 10. ilçesidir ve toplam il nüfusunun yüzde 2,8'ine sahiptir.

“Tarihle yaşayan kent” ve “İlkler Bergaması” diye adlandırılan ilçe, uygarlık tarihi boyunca farklı kültürlerle, inançlara ve anlayışlara kucak açmıştır.

Bergama denince akla ilk gelenler, ilçenin bir dünya markası olmasını sağlayacak tarihi ve kültürel zenginlikleridir.

İlçe dünyanın en dik tiyatrosuna sahip Akropol Şehri, dünyanın ilk ruhsal tedavi merkezlerinden Asklepion, dönemin sayılı ılıca yapılarından Alliano, adı İncil'de geçen, Hristiyanlığın ilk yedi kilisesinden biri Bazilika ile Antik Dönemin Pergamon'u, Havra'sı, hanları, hamamları, camileri, çeşmeleri, muhteşem bir açık hava müzesi ile marka olmayı hak etmektedir.

Bergama ülkemizde en fazla turist ağırlayan şehirlerden biri olmakla birlikte son zamanlarda jeotermal potansiyeli ile dikkat çekmektedir.

1996 yılı GSYİH'si² 15.290.636 YTL olup İzmir genelinde 16. sıradadır ve yüzde 1,4 paya sahiptir. 1.783 \$ kişi başı gelir ile 27. sırada yer almaktadır.

İlçenin gelişmemesinin nedenlerinin başlıcaları, sahip olduğu verimli tarım arazilerine rağmen çiftçinin yeterince kazanç sağlayamaması ve turizmin ilçede ekonomik kalkınmayı sağlayan bir sektör olamamasıdır.

Tarımsal üretim bakımından zengin olan ilçede sanayi ikinci planda yer almaktadır.

Tarımda üretim yapan ve istihdam sağlayan tesislerin olmayışı nedeniyle ilçe ekonomisi geri kalmıştır.

Ancak ilçedeki jeotermal enerji potansiyelinin termal otellerle değerlendirilmesi, gelen turistlerin birkaç gün konaklanmasının sağlanması ve tarım ürünlerini işleyen tesislerin açılması ile birlikte ilçede ekonomik kalkınma sağlanabilecektir.

¹ Nüfus projeksiyonu TÜİK tarafından yapılmıştır.

² TÜİK tarafından ilçelere ilişkin olarak en son açıklanan GSYİH rakamı 1996 yılına aittir.

Okuma yazma oranı yüzde 98'dir.

İlçe, Bergama-Soma-Akhisar karayolunun tamamlanması ile birlikte önemli merkezlerle bağlantı sağlayabilecektir.

İlçenin en önemli yer altı zenginliği perlit, granit, altın ve mermerdir.

İlçe ile özdeşleşmiş ürünler yöresel peynir, çam fıstığı, pamuk ve üzümdür.

2. İlçenin Tarihi, Coğrafi ve Demografik Yapısı

2.1. Tarihi

Uygarlık Tarihi'nin en eski yerleşim yerlerinden biri olarak öne çıkan Bergama, tarihi boyunca Hitit, Yunan, Roma, Bizans, Selçuklu, Anadolu Selçuklu ve Osmanlı gibi birçok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır.

Bergama, ilk adı olan Pergamos'u Prens Pergamon'dan almıştır. Çeşitli kavimlerin egemenliğinde kaldıktan sonra, M.Ö 283 yılında kendi adına krallık kurulmuş ve bu krallık Trakya'dan Kızılırmak'a uzanan bir alanda 150 yıl hüküm sürmüştür.

Bu dönemde kent; tarihi ve kültürel bakımdan altın çağını yaşamıştır. Güvenilirliği bütün dünyada ün salmıştır. Hatta birçok kralın -Büyük İskender, Trakya Kralı Simachos, Suriye Kralı Slevkos gibi- hazinesini buraya getirdiği ve burada sakladığı rivayet edilmektedir.

"İlkler Bergaması" olarak da bilinen ilçede parşömenin yapımı, Asya Kütüphanesi'nin kurulması, ilk büyük hastane ile terapi tedavisinin gerçekleştirilmesi, ilk üç dereceli öğretim, ilk Batı Türkçe gramerin kullanılması ve ilk ahşap sahneli tiyatro gibi pek çok ilk gerçekleşmiştir.

Bergama denince akla para, servet ve altın gelmiştir. Bergama'da ilk ticari değişim aracı olan paranın M.Ö 5.yy'da basılmasıyla birlikte kent, diğer krallık ve kavimlerin sahip olmak istedikleri bir yer olmuştur.

Bergama Krallığı önce Romalılar daha sonra da Bizanslılar tarafından işgal edilmiştir.

Malazgirt savaşıyla Türk kültürünün egemenliğine girmeye başlayan Bergama, 1300 yılında Anadolu Türk Boyları'ndan Menteşe Beyliği'nin istilasıyla Türkler'in hakimiyetine tamamen girmiştir.

1864 yılında şehir kaymakamlık olmuş, önce Balıkesir'e sonra Manisa'ya daha sonra İzmir'e bağlanmıştır.

12 Haziran 1919'da Yunan işgaline uğrayan Bergama, 14 Eylül 1922'de işgalden kurtarılmıştır.

Uygarlık tarihinin en eski yerleşimlerinden biri olan Bergama'da günümüze kadar uzanan zengin tarihi eserler bulunmaktadır. Bunların arasında; Akrapol, Asklepion, Kızılavlu, 1897'de Almanya'ya kaçırılan Zeus Sunağı, Viran Kapı, Timülüsler, hanlar, hamamlar ile camiler, köprüler, türbeler ve çeşmeler sayılabilir.

2.2. Coğrafi Yapısı

Bergama, Ege Bölgesi'nin kuzey-batısında, 1.688 km² alanda Bakırçay Havzası'nın bereketli toprakları üzerine kurulmuştur.

Bakırçay Havzası'nın uzunluğu 45, genişliği ise 15–20 km. arasında değişmektedir.

Kuzeyinde Ayvalık-Burhaniye-İvrindi, doğusunda Soma-Kınık, güneyinde Manisa, Aliağa; batısında ise Dikili ilçesi bulunmaktadır.

İlçe İzmir ve havaalanına 110, Ayvalık'a 60, Dikili'ye 27, Kınık'a 17, Soma'ya 42 ve Çanakkale'ye 215 km. mesafededir.

Kuzeyinde en yüksek yeri 1.051 m. olan Geyikli Tepesi'nin de yer aldığı Madra Dağı, güneyinde en yüksek yeri 1.344 m. ile Maya Tepesi olan Yunt Dağı yer almaktadır.

İlçe merkezinin rakımı 68 m., Akrapol'deki yükseklik ise 331 m.'dir.

İlçede tipik Akdeniz iklimi hakim olup, yıllık sıcaklık ortalaması kışın 10,7, yazın 26 derecedir.

Ortalama yıllık yağış miktarı 28,5 mm. olup doğal nem ortalaması yüzde 58 civarındadır. 2002 yılında yıllık yağış miktarı ise 659 mm. iken 2006 yılında yıllık yağış miktarı 440 mm.'ye düşmüştür.

Tablo 1: Alan Dağılımı(2006)

	Yüzölçümü (da)	Pay (%)	Kişi başına düşen birim alan (m ²)
Sanayi alanı	1.100	1,6	10,3
Konut alanı	6.510	9,5	61,1
Tarım alanı	49.770	72,6	467,2
Yeşil alan	5.950	8,7	55,8
Arkeolojik sit alanı	4.130	6	38,8
Diğer alanlar	1.080	1,6	10,1
Toplam İlçe	68.540	100	643,3

Kaynak: Bergama Belediyesi Kayıtları, 2007

Bergama Belediyesi kayıtlarına göre ilçedeki alan dağılımı tabloda ayrıntılı olarak verilmiştir.

İlçede tarım alanı en yüksek paya sahiptir. Bu nedenle tarım ilçede önemli bir geçim kaynağıdır.

Konut alanı 6.510 da'dır. Ancak ilçede yüksek düzeyde konut ihtiyacı bulunmaktadır.

Konut alanını 5.950 da alan ile yeşil alan izlemektedir. Arkeolojik sit alanı ise 4.130 da olarak belirtilmiştir.

2.3. Demografik Yapısı

İlçe alanı içinde 114 köy, 5 bucak bulunmaktadır. 114 köy ile Türkiye'de en fazla köye sahip ilçeler arasında yer almaktadır. İlçede 18 mahalle mevcuttur.

Tamamında belediye bulunan köylerin 65 adedi orman köyü olup 49'u da orman kenarında kurulmuştur.

Tablo 2: Nüfus Durumu

	2000			2006
	Erkek	Kadın	Toplam	Toplam*
Bergama Merkez	26.364	25.809	52.173	56.097
Köy	26.701	27.662	54.363	48.612
Toplam	53.065	53.471	106.536	104.709

Kaynak: Bergama Kaymakamlığı Kayıtları 2007

* TÜİK, projeksiyon

İlçe nüfusu 2000 yılı sayım sonuçlarına göre merkezde 52.173, köylerde ise 54.363 olmak üzere toplam 106.536 kişi olarak belirlenmiştir.

2006 yılında TÜİK projeksiyonuna göre merkezde 56.097, köylerde 48.612 olmak üzere toplam 104.709 kişi yaşamaktadır.

Nüfusta yüzde 0,6 oranında azalma olmuştur. Ancak ilçede daha önceleri izlenen göç hareketi bugün itibariyle belirgin bir şekilde görülmemektedir.

Kentleşme oranı ilçede yüzde 53,6'dır.

İlçedeki okuryazar durumuna bakıldığında 2000 yılı genel nüfus sayımına göre Bergama ilçe merkezinde 43.962 kişi okuma yazma bilmekte, 3.629 kişi ise okuma yazma bilmemektedir.

Okur-yazar nüfus oranı yüzde 98'dir.

İlçedeki seçmen sayısı 73.293'dür.

Bergama'nın il olması için 1987'de başlatılan çalışmalar sürdürülmektedir.

3. Ekonomi

Tarım dışında küçük ve orta ölçekli işletmelerin yer aldığı ticaret de gelişmiştir.

Bergama'da madencilik de önemlidir. Altın, bazalt, dekoratif taş, perlit, kalker, mermer ve granit yer altı zenginliklerindedir.

İlçe TÜİK'in 1996 yılında yayımlanan GSYİH rakamlarına göre 15.290.636 YTL ile İzmir genelinde 16. sıradadır ve yüzde 1,4 paya sahiptir. 1.783 \$ kişi başı gelir ile ise sondan ikinci ilçe olarak 27. sıradadır.

Bergama Organize Sanayi Bölgesi ilçede sanayinin gelişimi açısından oldukça önem taşımaktadır.

1997 yılında kurulmuş olan bölgenin toplam alanı 1.747.491 m²'dir.

Ancak henüz faaliyete geçilmemiştir. Bölgede yerli ve yabancı işletme bulunmamaktadır. Yerlerin tahsisi başlamış olup, tahsis edilen parsel sayısına göre doluluk oranı % 34'tür.

Organize sanayi bölgesi faaliyete geçince bölge sanayisinde de canlılık sağlayacak ve istihdam artacaktır.

1997–2007 yılları arasında teşvik belgeli yaklaşık 1.847.822 dolar tutarında madencilik ve taşocakçılığı sektöründe 3 yatırım gerçekleştirilmiştir.

İlçede Emekli Sandığı'na bağlı 1.669 emekli ve 689 dul-yetim bulunmaktadır. SSK'ya bağlı emekli sayısı 5.321, çalışan sayısı 6.019'dur.

İlçede Bağ-Kur'dan yaşlı ve malul aylığı alan 3.737 kişinin yanı sıra 1.914 ölüm aylığı alan kişi bulunmaktadır. İlçe bazında Bağ-Kur'a bağlı çalışan verisine ise ulaşılammıştır.

Tablo 3: Faaliyet Gösteren Firmalar, 2007*

Kayıtlı Olduğu Oda	Firma Sayısı
İzmir Ticaret Odası	1.153
Ege Bölgesi Sanayi Odası	38
İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği	**
Toplam firma sayısı	1.191

Kaynak: İZTO, EBSO, 2007

* Oda kayıtlarında aktif olarak gözükenler

**İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğine kayıtlı üye sayısına ulaşılammıştır.

İlçede; İzmir Ticaret Odası'na kayıtlı 1.153 ve Ege Bölgesi Sanayi Odası'na kayıtlı 38 firma bulunmaktadır.

Faaliyet gösteren firma sayısı 2007 yılı mayıs ayı itibariyle 1.191'dir.

İlçede 3 yabancı sermayeli şirket bulunmaktadır.

Ayrıca, ilçede 8 banka, 8 şubesi ile hizmet vermektedir.

İlçede en çok vergi veren ilk 20 firma ve mükellefe Tablo 4 ve Tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 4: En çok vergi veren ilk 20 firma (2006)

Sıra No	Ünvan	Tutar (YTL)
1.	Bakırçay Murat Petrol	253.914
2.	Granitan Doğal Taşlar Ltd. Şti.	166.032
3.	Ege Bakırçay Mühendislik	66.893
4.	Aysallar Mot. Ltd.Şti.	39.190
5.	Sevgi Doğal Maden Ltd. Şti.	36.682
6.	Ürper Gıda Ltd. Şti.	36.543
7.	Arasta Kuyumculuk Ltd.	36.169
8.	Bergama Sim Tekstil Şti.	32.924
9.	Yazılıtaş Granit Ltd. Şti.	30.403
10.	Demircioğlu Kereste Ltd.	30.277
11.	Karhanlar Tarım Ür. A.Ş.	33.800
12.	Kurtuluş Meşrubat Ltd. Şti.	27.490
13.	Işıldak İnş. Ltd. Şti.	25.124
14.	Arbes Day. Tük. Mall. Ltd. Şti.	24.112
15.	Asm Yazıcıoğlu Ltd. Şti.	20.885
16.	Yörükoğlu Market Ltd. Şti.	20.269
17.	Arzu Gıda San. Ltd. Şti.	19.006
18.	Canoğlu Mak. Sanb. Ltd. Şti.	18.198
19.	Becerikli Tah. Ltd. Şti.	17.645
20.	Yenaşlar Tar. Ltd Şti.	16.269

Kaynak: Bergama Vergi Dairesi Müdürlüğü, 2007

Tablo 5: En çok vergi veren ilk 20 mükellef (2006)

Sıra No	İsim	Tutar (YTL)
1.	S.Yelda METEOĞLU	73.563,95
2.	Gamze KOR	62.259,73
3.	Semiha MANKALYALI	61.016,84
4.	Mustafa AÇIKGÖZ	58.973,46
5.	Ayşe Gönül ARSLANALP	56.068,25
6.	Mustafa PULCU	53.680,85
7.	Mahmut BAŞAR	50.278,60
8.	Coşkun ŞİMŞEK	47.430,68
9.	Ali Kemal ŞENGÜL	46.649,38
10.	Nezihe Hacer BALAY	44.291,10
11.	Güntekin YILDIRIM	39.366,16
12.	Salim Şafak ÖZERİNÇ	37.992,38
13.	Nail ACAR	33.923,03
14.	Sıdıka Banu ERGUN	33.690,09
15.	Taner TEKİN	32.340,81
16.	Ahmet DALGIÇ	26.371,89
17.	Ali Muhip ÖZERİNÇ	22.731,40
18.	Mehmet Cahit ÜZKEN	22.511,94
19.	Ayten GÜNEŞ	22.435,79
20.	Şevket AYDIN	21.956,14

Kaynak: Bergama Vergi Dairesi Müdürlüğü, 2007

3.1. Tarım

Bergama nüfusunun yaklaşık yarısı köylerde ve beldelerde yaşamaktadır.

İlçe merkezinde de tarımın ağırlıklı olması, bu sektörü ön plana çıkarmış, ekonomik faaliyetler tarım alanında yoğunlaşmıştır.

İlçenin toplam 444.256 dekarlık kısmında tarımla uğraşmaktadır. Tarım alanının toplam alana oranı % 26 'dır.

Tarım arazisinin % 67,06'sı tarla alanı olarak kullanılmaktadır. 297.910 da tarla alanını 75.750 da. ile zeytin, 45.756 da. ile sebze izlemektedir. 8.558 da. alan ise meyve alanıdır.

2006 yılında toplam tarım alanı içinde tarla alanı yüzde 67,06, zeytin alanı yüzde 17,05, sebze alanı yüzde 10,30, bağ alanı yüzde 3,19 ve meyve alanı yüzde 1,93 paya sahiptir.

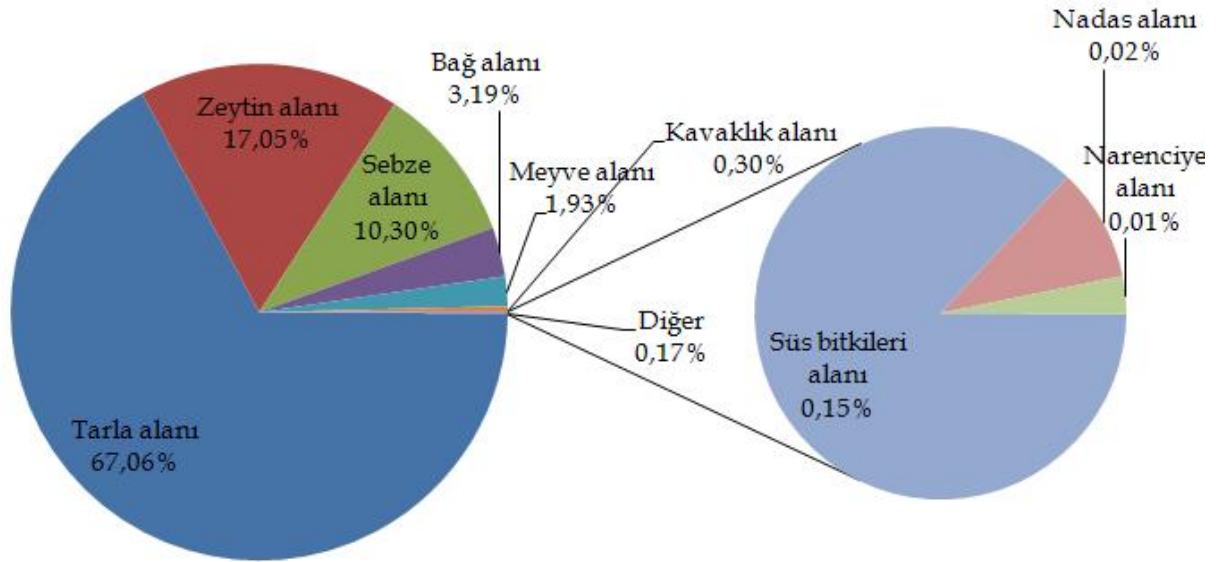
Tarıma elverişli boş arazi yoktur.

Tablo 6: Tarımsal Alan Dağılımı

	Yüzölçümü (da)		2006 Pay (%)	Kümülatif Değişim (%)
	2002	2006		
Toplam tarım alanı	455.000	444.256	100,0	-2,4
Tarla alanı	316.850	297.910	67,06	-6,0
Sebze alanı	43.620	45.756	10,30	4,9
Meyve alanı	8.410	8.558	1,93	1,8
Süs bitkileri alanı	30	662	0,15	2.106,0
Bağ alanı	13.320	14.170	3,19	6,4
Narenciye alanı	30	25	0,01	-16,6
Zeytin alanı	70.000	75.750	17,05	8,2
Kavaklık alanı	1.390	1.350	0,30	-2,9
Nadas alanı	0	75	0,02	-
Tarıma elverişli boş arazi	1.350	0	0	-100
Sulanan tarım alanı	234.190	270.351	60,8	15,4

Kaynak: Tarım İl Müdürlüğü,2007

Grafik 1: Tarım Arazileri Dağılımı(2006)

Kaynak: Tablo 6

Tarım alanlarının 270.351 dekarında sulama yapılırken 173.905 dekarlık alan sulanmamaktadır. Sulanmayan alanların tarım alanına oranı yüzde 39.15'tir.

Devlet Su İşleri öncülüğünde, Ziraat Odasının da katkılarıyla kurulan sulama birlikleri, sulanabilir alanların artırılması çalışmalarını sürdürmektedir.

Ayrıca Yortanlı ve Çaltıkoru Sulama Barajları'nın da yapımına hız verilerek bir an önce tamamlanmasına çalışılmaktadır.

3.1.1. Bitkisel Üretim

İlçede tarla ürünleri dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: Tarla Ürünleri Üretimi

Ürün	Ekiliş Alanı			Üretim			Verim		
	(da)			(ton)			(kg/da)		
	2002	2006	Artış (%)	2002	2006	Artış (%)	2002	2006	Artış (%)
Mısır(silaj)	2.000	9.000	350	5.000	45.000	800	2.500	10.000	300
Pamuk(kütlü)	135.000	95.000	-30	40.500	28.500	-30	300	300	0
Buğday	95.000	83.500	-12	33.250	25.050	-25	350	300	-14
Mısır(dane)	8.000	18.000	125	4.000	14.300	258	500	1.500	200
Yonca(kuru)	9.000	9.000	0	10.800	10.800	0	1.200	1.200	0
Yonca(yeşil)	2.000	2.000	0	10.000	10.000	0	5.000	5.000	0
Mısır(hasil)	4.000	3.000	-25	10.000	7.500	-25	2.500	5.000	100
Arpa	12.000	15.000	25	3.000	3.750	25	250	250	0
Fiğ(kuru)	4.000	6.000	50	1.600	3.600	125	400	600	50
Yem şalgam	0	500	-	0	2.500	-	-	5.000	-
Fiğ(yeşil)	1.000	1.000	0	1.500	2.000	33,3	1.500	2000	33,3
Tritikale	0	3.000	-	0	1.800	-	-	600	-
Tütün	25.000	21.000	-16	1.875	1.575	-16	75	75	0
Soğan(kuru)	0	800	0	0	1.520	-	-	1.900	-
Ayçiçeği(yağ)	0	8.600	-	0	1.290	-	-	150	-
Sarımsak	0	800	-	0	400	-	-	500	-
Bakla(yemek)	1.500	1.200	-20	375	300	-20	250	250	0
Fasulye(kuru)	2000	1500	-25	350	263	-25	175	350	100
Çavdar	1.000	1.500	50	150	225	50	150	150	0
Sorgum	0	100	-	0	200	-	-	2.000	-
Nohut	1.500	1.200	-20	195	156	-20	130	130	0
Yulaf(dane)	0	800	-	0	120	-	-	150	-
Kekik	0	200	-	0	100	-	-	500	-
Burçak(kuru)	300	300	0	90	90	0	300	300	0
Patates	1.500	30	-98	3.000	75	-98	2.000	2.500	25
Bezelye(kuru)	200	250		30	37,5		150	150	0
Börülce(kuru)	200	200	-	30	30	0	150	150	0
Üçgül	100	30	-70	70	30	-57	700	1.000	43
Korunga	50	50	0	15	15	0	300	300	0
Yulaf	1.500	0	-100	225	0	-100	150	-	-
Ayçiçeği	10.000	0	-100	1.500	0	-100	150	-	-
Şekerpancarı	2.000	0	-100	6.000	0	-100	3.000	-	-
Toplam	318.850	283.560	-11	133.555	161.227	20,8	---	---	---

Kaynak: Tarım İl Müdürlüğü, 2007

2006 yılı itibariyle en fazla ekim alanına sahip tarla ürünü 95.000 da. ile pamuk ve 83.500 da. ile buğdaydır. Bunu 21.000 da. ile tütün, 18.000 da. ile mısır (dane), 15.000 da. ile arpa, 9.000 da. ile mısır (silaj) ve yonca (kuru ot), 8.600 da. ile ayçiçeği, 6.000 da. ile fiğ izlemektedir.

Ayrıca; çavdar, yulaf, bakla, bezelye, nohut, fasulye, börülce, şeker pancarı, patates, burçak, korunga ve üçgül ekilmektedir.

2006 yılında, 45.000 ton mısır (silaj), 28.500 ton pamuk, 25.050 ton buğday, 14.300 ton mısır (dane), 10.800 ton yonca (kuru ot); 10.000 ton yonca (yeşil ot), 7.500 ton mısır (hasıl), 3.750 ton arpa, 3.600 ton fiğ (kuru ot), 2.500 ton yem şalgamı, 2.000 ton fiğ (yeşil ot) ve 1.800 ton tritikale (dane) üretilmiştir.

İlçede 2006 yılında toplam 283.560 da. alana tarla ürünü ekimi yapılmış ve 161.227 ton ürün elde edilmiştir.

2002 yılında ise toplam 318.850 da alana tarla ürünü ekimi yapılarak 133.555 ton ürün elde edilmiştir.

İlçede 2002 yılında üretilmeyen sarımsak, soğan, yulaf, kekik, sorgum, tritikale ve yem şalgamı ve ayçiçeği (yağ) 2006 yılında üretilmiştir.

Buna karşın; yulaf, ayçiçeği ve şekerpancarı üretimden kaldırılmıştır.

İlçede tarla ürünü olarak üretilen buğdayın dışında tüm ürünlerin dekar başına verimliliği aynı kalmış veya artmıştır.

2002 yılından 2006 yılına kadar olan dönemde tarla ürünleri ekim alanında azalış olduğu ancak elde edilen ürün miktarının arttığı görülmektedir.

İlçede sebze tarımı da önemlidir. En fazla üretimi yapılan ürün domatestir. Domates, ilçede yapılan sebze ekiminin % 49'unu ve toplam sebze üretiminin % 78'ini oluşturmaktadır.

2006 yılında toplam 121.750 ton domates üretimi 25.000 da alanda yapılmıştır.

2002 yılına göre domates üretiminde, ekim alanında ve veriminde artış görülmektedir.

Domatesi 4.500 da ile taze fasulye, 2.000 da ile kavun, 1.800 da ile patlıcan ve karpuz, 1.750 da ile hıyar, 1.500 da ile bamya, 1.400 da ile taze soğan, 1.100 da ile taze börülce, 1.000 da ile sivri ve çarliston biber, 900 da ile salçalık biber, kıvırcık marul ve karnabahar, 700 da. ile pırasa ve ıspanak izlemektedir.

Tablo 8: Sebze Üretimi

Ürün	Ekiliş Alanı (da)			Üretim (ton)			Verim (kg/da)		
	2002	2006	Artış (%)	2002	2006	Artış (%)	2002	2006	Artış (%)
Domates(sofr)	21.500	13.000	-39,5	96.750	61.750	-36,2	4.500	4.750	5,6
Domates(salça)	0	12.000	-	0	60.000	-	-	5.000	-
Karpuz	2.000	1.800	-10	4.800	3.960	-17,5	2.400	2.200	-8,3
Patlıcan	2000	1.800	-10	3600	3.240	-10	1800	1.800	0
Kavun	2.000	2.000	0	3.600	3.200	-11,2	1.800	1.600	-11,2
Hıyar(sofr)	2.250	1.750	-22,3	3.825	2.975	-22,3	1.700	1.700	0
Biber(salça)	300	900	200	750	2.250	200	2.500	2.500	0
Fasulye(taze)	5.500	4.500	-18,2	3.025	2.250	-25,7	550	500	-9
Lahana(beyaz)	800	600	-25	2.400	1.800	-25	3.000	3.000	0
Marul(kıvr)	250	900	260	400	1.440	260	1600	1600	0
Karnıbahar	800	900	12,5	1.300	1.440	10,8	1.625	1.600	-1,6
Pırasa	800	700	-12,5	1.600	1.400	-12,5	2.000	2.000	0
Soğan(taze)	2.100	1.400	-33,4	2.100	1.400	-33,4	1.000	1.000	0
Bamya	200	1.500	650	140	1.050	650	700	700	0
Biber(sivri)	800	1.000	25	840	1.000	19	1.050	1.000	-4,8
Biber(dolma)	500	300	-40	1.500	900	-40	3.000	3.000	0
Börülce(taze)	250	1.100	340	175	880	70,4	700	800	14,3
Havuç	300	400	33,4	600	800	33,4	2.000	2.000	0
Kereviz(kök)	300	450	50	510	765	50	1.700	1.700	0
Kabak(sakız)	500	400	-20	850	680	-20	1.700	1.700	0
Ispanak	700	700	0	490	490	0	700	700	0
Marul(göbekli)	800	300	-62,5	1.280	480	-62,5	1.600	1.600	0
Kabak(bal)	100	100	0	250	250	0	2.500	2.500	0
Barbunya(taze)	100	300	200	55	210	281,9	550	700	27,3
Turp(bayır)	100	130	30	150	195	30	1.500	1.500	0
Bezelye(taze)	300	350	16,7	150	175	16,7	500	500	0
Sarımsak(taze)	200	200	0	150	150	0	750	750	0
Turp(kırmızı)	60	80	33,4	90	120	33,4	1500	1500	0
Lahana(kırm)	50	50	0	90	90	0	1800	1800	0
Enginar	50	100	100	30	60	100	600	600	0
Bakla(taze)	1.250	100	-92	1.000	50	-95	800	500	-38
Kereviz(sap)	0	100	-	0	40	-	-	400	-
Maydanoz	50	50	0	25	25	0	500	500	0
Nane	30	30	0	18	18	0	600	600	0
Roka	30	30	0	15	15	0	500	500	0
Tere	30	30	0	15	15	0	500	500	0
Dereotu	20	20	0	12	12	0	600	600	0
Semizotu	20	20	0	10	10	0	500	500	0
Sarımsak(kuru)	800	0	-100	400	0	-100	500	-	-
Soğan(kuru)	800	0	-100	1520	0	-100	1900	-	-
Toplam	48.640	50.090	3	134.515	155.585	15,7	---	---	---

Kaynak: Tarım İl Müdürlüğü, 2007

Ayrıca ilçede; kabak, kırmızı ve beyaz lahana, dolmalık biber, kereviz, enginar, taze bakla, havuç, taze sarımsak, roka, barbunya, bezelye, dereotu, semizotu, maydanoz, nane, tere ve turp ekilmektedir.

Üretim açısından 121.750 ton domatesi 3.960 ton ile karpuz, 3.240 ton ile patlıcan, 3.200 ton ile kavun, 2.975 ton ile sofralık hıyar, 2.250 ton ile salçalık biber ve taze fasulye, 1.800 ton ile beyaz lahana, 1.440 ton ile kıvırcık marul ve karnabahar, 1.400 ton ile taze soğan ve pırasa, 1.050 ton ile bamya, 1.000 ton ile sivri ve çarliston biber izlemektedir.

2002 yılında üretilmesine rağmen kuru sarımsak ve kuru soğan 2006 yılında üretimden kalkmıştır.

Buna karşın salçalık domates 2006 yılında ekilmeye başlamıştır.

2002 yılından 2006 yılına geçişte toplam ekiliş alanının yüzde 3 oranında artarak 50.090'a yükseldiği ve buna bağlı olarak da toplam üretimin yüzde 15,7 oranında artarak 155.585 olduğu görülmektedir. Bu durum ürünlerdeki verimliliğin artışıyla açıklanabilir.

Sebzeciliğin yanı sıra Bergama'da seracılıkla da uğraşmaktadır. 420 da alanda örtü altı tarımı yapılmaktadır. Bunun 196 da'lık kısmında sebze meyve üretimi yapılmakta olup 224 da. alan ise süs bitkileri için ayrılmıştır.

İlçede meyve üretimi bir diğer uğraş alanıdır.

Meyve ağaç varlığı içinde 781.250 ağaç ile zeytin ağaçları birinci sıradadır. Son yıllarda ilçede özellikle zeytin ve zeytin yetiştiriciliği önemli ölçüde artmaktadır.

Ağaç sayısına göre antep fıstığı ikinci sırada bulunurken, armut üçüncü sıradadır. İlçede 75.000 antep fıstığı, 35.600 armut ağacı bulunmaktadır.

Ayrıca; 26.400 şeftali, 19.250 elma, 18.000 dut, 15.200 badem, 12.650 erik, 12.800 ceviz, 9.150 incir, 7.350 kayısı, 7.000 iğde, 6.900 ayva, 6.600 nar, 3.750 kestane, 3.050 kiraz, 1.700 vişne, 1.010 mandalina ağacı bulunmaktadır.

15.625 ton zeytin, 890 ton armut, 528 ton şeftali, 385 ton elma, 384 ton ceviz, 270 ton dut, 375 ton antep fıstığı, 253 ton erik, 152 ton badem, 147 ton kayısı, 138 ton ayva, 132 ton nar, 113 ton kestane, 70 ton iğde, 61 ton kiraz, 34 ton vişne, 26 ton mandarin yetiştirilmiştir.

Üretilen 15.625 ton zeytinin 12.660 tonluk kısmı yağlık zeytindir ve 2.532 ton zeytinyağı elde edilmiştir.

İlçede toplam 1.042.660 ağaçtan 19.766 ton ürün elde edilmiştir.

İlçede 13.270 dekar alanda bağcılıkla uğraşılmaktadır.

2006 yılında elde edilen sofralık üzüm 10.592 ton olup, 144'ü çekirdeksizdir.

Tablo 9: Meyve Üretimi

Ürün	Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı			Üretim (ton)			Verim (kg/ağaç)		
	2002	2006	Artış (%)	2002	2006	Artış (%)	2002	2006	Artış (%)
Zeytin (yağlık)	562.000	633.000	12,7	14.050	12.660	-9,9	25	20	-20
Zeytin (sofralık)	137.000	148.250	8,3	3.425	2.965	-13,5	25	20	-20
Armut	35.200	35.600	1,2	704	890	26,5	20	25	25
Şeftali	24.300	26.400	8,7	608	528	-13,2	25	20	-20
Elma	19.250	19.250	0	481	385	-20	25	20	-20
Ceviz	12.300	12.800	4,1	369	384	4,1	30	30	0
Antep fıstığı	52.500	75.000	42,9	263	375	42,6	5	5	0
Dut	18.000	18.000	0	270	270	0	15	15	0
Erik	12.450	12.650	1,6	249	253	1,6	20	20	0
İncir	9.150	9.150	0	183	183	0	20	20	0
Badem	15.200	15.200	0	152	152	0	10	10	0
Kayısı	7.250	7.350	1,4	145	147	1,4	20	20	0
Ayva	6.900	6.900	0	138	138	0	20	20	0
Nar	6.600	6.600	0	132	132	0	20	20	0
Kestane	3.750	3.750	0	113	113	0	30	30	0
İğde	7.000	7.000	0	70	70	0	10	10	0
Kiraz	2.950	3.050	3,4	59	61	3,4	20	20	0
Vişne	1.700	1.700	0	43	34	-21	25	20	-20
Mandarin(diğer)	900	1.010	12,3	23	26	13,1	25	26	4
Kekik	200	0	-100	100	0	-100	5000	-	-
Toplam	934.600	1.042.660	11,5	21.577	19.766	-8,3	---	---	---

Kaynak: Tarım İl Müdürlüğü, 2007

Tablo 9.2: Meyve Üretimi (2)

Ürün	Meyve Veren Yaşta Ağaç Alanı (da)			Üretim (ton)			Verim (kg/da)		
	2002	2006	Artış (%)	2002	2006	Artış (%)	2002	2006	Artış (%)
Üzüm (sofralık)	13.220	13.220	0	10.592	10.592	0	801,2	801,2	0
Çilek	-	1	-	-	1	-	-	1.000	-
Üzüm (şaraplık)	-	50	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	13.220	13.271	0,4	10.592	10.593	0	---	---	---

Kaynak: Tarım İl Müdürlüğü, 2007

Şaraplık bağ, toplam 50 dekar alanda tesis edilmiştir. Ancak henüz ürün alınmamıştır.

Bölgenin coğrafi durumu ve iklimi tarım açısından oldukça elverişlidir.

Yıllık genel yağış ve ısı ortalaması kullanılan teknikler, gübreleme ve çiftçinin kendini sürekli yenilemesi sayesinde birim başına alınan ürün ülkemiz ortalamasının üstündedir.

Tarım alanları miras nedeniyle oluşan paylaşımından dolayı hızla küçülmektedir.

İlçede genel olarak ekonomik potansiyeli olan tarım sanayi ürünleri yetiştirilmektedir.

Tarımın gelişmesi nedeniyle tarımda kullanılan alet ve ekipmanlar çeşitlilik göstermektedir.

Tablo 10: Tarımsal Alet ve Ekipman Varlığı(2006)

Alet-Ekipman	Adet	Alet-Ekipman	Adet
Kulaklı traktör pulluğu	3.500	Santrifüj pompa	450
Kültüvator	2.675	Kimyasal gübre dağıtıcısı	2.400
Diskli tırmık	550	Sırt pülveriz	2.800
Dişli tırmık	2.550	Kuv. Mili. Hareket. Pülveriz	860
Su tankeri	2.200	Üniversal ekim makinası	1.950
Traktör ile çekilen çapa makinesi	1.260	Traktör	4.975
Römork	4.500	Kendi yürür biçer döver	10

Kaynak: İl Tarım Müdürlüğü,2007

Tarımsal alet ve makine varlığında 4.975 adet ile traktör ilk sırada bulunmakta ve bunu 4.500 adet ile römork izlemektedir.

3.1.2. Hayvancılık

Bergama'nın bir diğer gelir kaynağı da hayvancılıktır.

Özellikle küçükbaş hayvancılık yaygın olarak yapılmaktadır.

Büyükbaş ve küçükbaş hayvan varlığının ırklara göre dağılımı incelendiğinde yerli ırk hayvanların daha fazla olduğu görülmektedir.

Koyun yetiştiriciliği ağırlıklı olarak melez ırkla yapılırken keçi türlerinde ise kıl keçisi cinsi hakimdir.

İlçede 2006 yılı itibariyle 89.200 koyun, 27.221 sığır, 20.770 keçi, 469.000 tavuk bulunmaktadır.

Tablo 11: Hayvan Varlığı

Tür	2002	2006	Artış
Sığır	30.750	27.221	-11,5
Koyun	89.200	89.200	0
Keçi	20.500	20.770	1,3
Tavuk	32.500	469.000	1343,1
At	750	561	-25,2
Katır	100	79	-21
Eşek	2.370	2.370	0
Manda	0	35	-
Deve	0	24	-

Kaynak: İl Tarım Müdürlüğü, 2007

İlçede kümes hayvancılığı da yapılmaktadır.

2006 yılı içinde 2.500.000 broiler tavuk, 110.000 adet hindi kesimi yapılmıştır.

Yıl sonu itibari ile 469.000 broiler tavuk, 31.000 köy tavuğu, 75.000 hindi, 1.500 kaz, 2.000 ördek bulunmaktadır.

İlçede üretilen hayvansal ürünler arasında 64.704 ton ile süt üretimi başı çekmektedir. Bunun yanında 8.450 ton hindi eti, 3.458 ton tavuk eti üretimi, 615 ton kırmızı et, 77 ton yapağı, 8.3 ton keçi kılı, 580 ton bal ve 28.000 balmumu üretilmiştir.

Bergama'nın toplam 30 köyünde arıcılık yapılmaktadır.

Bu köylerde toplam 800 adet eski tip kovan, 38.000 yeni tip kovan bulunmaktadır.

Denizle herhangi bir bağlantısı olmamasına karşın Bergama'da Ege Bölgesi'nin en büyük tatlı su balığı üretme çiftliği bulunmaktadır.

2006 yılında 12,5 ton alabalık üretimi gerçekleştirilmiştir. Bu tesislerde üretilen alabalık kış aylarında İzmir'e, yaz aylarında körfezde yer alan Dikili, Ayvalık, Akçay gibi sahil şeridinde bulunan turistik kasabalara gönderilmektedir.

3.1.3. Tarımsal üretim gelirleri

İlçede tarımsal üretim gelirlerinde artış görülmektedir. 2006 yılında Gayri Safi Tarımsal Gelir 280.439.295 YTL'ye yükselmiştir.

Tablo 12: Gayri Safi Tarımsal Gelir

Üretim Kolları	Üretim (Ton)			Gayri Safi Gelir (YTL)		
	2002	2006	Artış (%)	2002	2006	Artış (%)
Tarla Ürünleri	133.555	161.227	20,8	58.476.000	65.458.035	11,9
Meyve	32.169	30.359	-5,6	24.496.950	39.450.610	61
Sebze	134.515	155.585	15,7	22.391.250	64.536.450	188,4
Et						
Beyaz	1.571	11.908	658	3.377.650	62.805.100	1.759,4
Kırmızı	890	615,6	-30,8	5.340.000	7.182.800	34,5
Süt	64.250	64.704	0,7	19.275.000	35.673.600	85,07
Bal	585	580	-0,9	2.925.000	4.930.000	68,5
Balmumu	23,4	28	19,7	133.380	210.000	57,4
Yapağı	79	76,8	-2,8	86.900	134.400	54,7
Keçi Kılı	10	8,3	-17	5.700	8.300	45,6
Su ürünleri	4,6	12,5	171,7	23.000	50.000	117,3
Toplam	367.652	425.104	15,6	136.530.830	280.439.295	105

Kaynak: Tarım İl Müdürlüğü Verileri ve İlçe Kaymakamlığı Kayıtları, 2007

3.2. Sanayi

İlçede öne çıkan Bergama Organize Sanayi Bölgesi İzmir-Çanakkale yolu üzerinde, Bergama'ya 10 km., Liman ve gümrüğün bulunduğu Dikili'ye uzaklığı 13 km.'dir. İzmir Alsancak Limanı'na uzaklığı 130 km.'dir.

Tablo 13: Sanayi Alanları

	İsim	Kuruluş yılı	Toplam alan (m ²)	İşletme Sayısı		İstihdam (adet)	Doluluk oranı (%)
				Yabancı	Yerli		
Organize Sanayi Bölgesi	Bergama OSB	1997	1.747.491	0	0	0	34

Kaynak: Sanayi Ticaret İl Müdürlüğü, İlçe Kaymakamlığı, 2007

Bergama'nın sanayisine önemli ivme kazandıracak olan Organize Sanayi Bölgesi'nin altyapı proje çalışmaları devam etmektedir. İnşaat çalışmaları başlayacaktır. Ancak lokomotif firma ihtiyacı bulunmaktadır.

Bölgede mevcut olan ve uygun nitelikteki jeotermal enerjiden faydalanılarak, bölge içerisinde seracılık sektörünün yer alması amacıyla fizibilite çalışmaları yapılmaktadır.

OSB, Sağancı Köyü hudutları dahilinde 1997 yılında kurulmuştur. 1.747.491 m² alanda olan OSB'nin tahsis edilen alana göre doluluk oranı %34'tür.

Bununla beraber, İzmİr Ticaret Odası'nın Bergama OSB'de iekilik ihtisas OSB projesi bulunmaktadır. Fizibilite alışmaları hazırlanmıştır ancak bölge henüz faaliyete geçememiştir.

Bergama OSB'nin faaliyete geçirilebilmesi için firmaların alana ilgisinin çekilmesi gerekmektedir.

İlçede sanayi tesisleri son derece azdır. Ancak her gün gelişme göstermektedir.

İlçede 120.000 m²'lik alanı kapsayan 1. ve 2. sanayi sitelerinin faaliyete geçmesi ile sanayi faaliyetleri hareketlenmiştir.

Mevcut sanayi sitelerine ilaveten 3. ve 4. sanayi siteleri kurulmuş olup işyeri yapımları devam etmektedir.

İlçede 55 sanayi tesisi bulunmaktadır. 28 tane tarımsal sanayi tesisi, 7 tane ırcır sanayi tesisi, 3 tane am fıstığı ve 5 tane süt ürünleri tesisi faaliyet göstermektedir.

Bergama Esnaf Kefalet Kooperatifi'ne kayıtlı 5.437 işletme bulunmaktadır. Bu işletmelerden yaklaşık 3.800' faaldir.

İlçede kurulu bulunan büyük tekstil işletmelerinden başta Almanya ve Fransa olmak üzere diğer Avrupa ülkelerine ihracat gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca İzmİr ve Denizli'den ihracat yapan firmalara fason imalat da yapılmaktadır. İlçedeki işsizlik sorununun çözümüne önemli oranda katkı sağlayan bu sektörün önümüzdeki dönemlerde etkinliğinin daha da artması beklenmektedir.

İlçe için başlıca lokomotif sektör tekstil sektörüdür. İlçedeki firmalardan biri İzmİr ve Denizli'den ihracat yapan, diğer i se Almanya, İngiltere, Fransa ve Amerika'ya ihracat yapan firmalara fason üretim gerçekleştirmektedir.

Bergama'da süt ve süt ürünleri işletmeleri de önemli bir yer tutmaktadır. Genelde ileri teknoloji kullanılmaktadır. İmal edilen peynirler İzmİr piyasasında değerlendirilmektedir.

İlçede kurulu bulunan sanayi tesislerinin çoğunluğu modern teknoloji ile çalışmaktadırlar. Ayrıca üretilen sanayi mamullerinin büyük bölümü ihraç edilmektedir. İhracat ağırlıklı olarak İzmİr'den gerçekleştirilmektedir. İç piyasaya sunulan imalat sanayi üretiminin ağırlık noktasını yine İzmİr teşkil etmektedir.

Bergama Ticaret Odası'na 2006 yılında 81 tüzel ve 53 gerçek olmak üzere toplam 134 kayıt yapılmıştır. Oda'ya terkin ise gerçek 22, tüzel 28 olmak üzere 2006 yılında toplam 50'dir.

Bergama ilçesinde meslek odalarına kayıtlı üye sayısı;

- Ziraat Odasına 22.795,
- Bakallar Odasına 938,
- Berberler Odasına 170,
- Demirciler Odasına 618,
- Kahveciler Odasına 423,
- Lokantacılar Odasına 303,
- Marangozlar Odasına 150,
- Şöforler Odasına 950,
- Sergiciler Odasına 520,
- Terziler Odasına 145'tir.

3.3. Ticaret

İlçede Bakırçay havzası ticaret merkezi olma konumunu korumakla birlikte ticaret fazla canlılık göstermemektedir.

İlçe ihracatında en önemli kalemi granit parke taşı, perlit, prina ve demir, kil, küspe, un, gübre, mısır, seramik vb. ürünler oluşturmaktadır.

İlçede 2006 yılı itibariyle 18 firma ihracat yapmış ve 4.087.513.58 \$ gelir elde edilmiştir. İlçede Ege İhracatçı Birliklerine kayıtlı 22 firma mevcuttur.

Tablo 14: Ticaret Merkezleri

	İsim	Toplam alan (m ²)	İşletme sayısı	Doluluk oranı (%)
Alışveriş merkezi	Arasta*	4.000	-	100
Pazaryeri	Kapalı Pazar Yeri	23.000	-	100

Kaynak: İlçe Belediyesi,2007

*İlçe merkezinde bulunan dükkanlar restore edilmektedir.

Pamuk, domates, mısır ve bamyaya ise önemli ithalat ürünleridir.

Bergama yöresi madencilik sektörü açısından da zengin bir potansiyele sahiptir. Yörede kömür, granit, perlit ve altın madenleri bulunmakta, bunlardan granit, perlit ve kömür işletilmektedir.

Çok sert bir taş olan granit üzerine çalışan 35-40 adet ocak mevcuttur. İhracat Dikili Limanından gerçekleştirilmektedir.

Mermer açısından granit kadar zengin olmamakla birlikte rezervler mevcuttur. Ancak çıkarılan mermerler istenilen sertlikten az olduğu için işlenmesinde güçlüklerle karşılaşmaktadır. Turizm amaçlı hediyelik eşya satan mermer firmaları hammaddeyi genelde çevre illerden getirmektedirler.

Yunt Dağından çıkarılan perlit ise toprakta izolasyon maddesi olarak kullanılmakta ve ağırlıklı olarak ihraç edilmektedir. İhracat Arap ülkeleri ile İsrail'e dönük olup, yine Dikili Limanından yapılmaktadır.

Özellikle yöresel peynir, çam fıstığı, pamuk ve üzüm ilçe ile özdeşleşmiş ürünlerdir.

3.4. Turizm

Binlerce yıl öncesine uzanan tarihinde uygarlıkların iç içe yaşadığı Bergama, ülkemizin önemli turizm merkezlerinden biridir.

Kültürel turizmin geniş mozaiğini oluşturan ayrıcalıklı bir ilçedir.

Ülkemiz turizm sektöründe her geçen gün yıldızı parlayan ve yüz binlerce turistin ziyaret ettiği bu ilçe, merkez ve çevresindeki önemli ziyaret yerleri ile turistlerin ilgi odağı haline gelmiştir.

Bergama'nın sahip olduğu tarihi, kültürel ve doğal değerler her toplum, her kesim ve her yaş grubundan turiste hitap edecek çeşitliliktedir.

Tarihi ve kültürel turizmin yanı sıra doğası itibariyle yayla, dağ ve termal turizmde değerlendirilebilecek alanlar açısından da zengindir.

Her çağın uygarlık mirasına rastlamanın mümkün olduğu ilçe, Hellenistik Dönem ile Selçuklu ve Osmanlı Dönemlerinin önemli eserlerine ev sahipliği yapmaktadır.

Turistin ilgi alanının odak noktasını oluşturan eski uygarlık ve tarihi mekanlar arasında; Akropol, Asklepion, Bazalika (Kızıl Avlu), arkeolojik ve etnik eserlerin sergilendiği müze, Tümülüsler, Selçuklular ve Osmanlılar dönemine ait dini ve sivil mimari yapılar, camiler (Ulu Camii, Kurşunlu Camii, Hacı Hekim Camii, Laleli Camii ve Şadırvan camii); Cumhuriyetin ilk yıllarının tanığı ve turistik çekiciliği olan Arasta, Bedesten, han ve hamamlar, daracık taş sokakları ve evleriyle Kale Mahallesi sayılabilir.

Akropol, dünyanın en dik tiyatrosu özelliğindeki 15 bin kişilik bir tiyatro, antik çağın ünlü 200 bin ciltlik Bergama Kütüphanesi'nin kalıntılarıyla birlikte saraylar ve tapınakları ile dikkat çekicidir. Kütüphanenin, tarihte 500 bin kitaplı İskenderiye kütüphanesinden sonra ikinci sırada yer almakta olduğu, Markus Antonius tarafından Kleopatra'ya düğün hediyesi verildiği bilinmektedir.

Dünyanın ilk ruhsal tedavi merkezlerinden Asklepion ve Hristiyanlığın ilk yedi kilisesinden biri Bazalika da en görkemli yapılardandır.

1998 yılında başlayan kazılarla büyük bir bölümü toprak altından çıkarılan Alliano Antik Kenti Bergama'nın eski çağlarda önemli bir sağlık merkezi olduğunu göstermektedir.

Burada çıkan sıcak su, günümüzde bile kullanılabilir niteliktedir. Ancak bölgenin Yortanlı Barajının suları altında kalma tehlikesi bulunmaktadır. Önemli bir kültür mirası olan bölgenin baraj suları ile yok olmasına izin verilmemelidir.

Kozak yaylası, yayla turizmi açısından son derece elverişlidir. Bergama'dan Ayvalık'a uzanan bağlantılı yol güzergahı üzerinde doğal ve arkeolojik zenginlikleri olan, 16 köyü bünyesinde barındıran, fıstığı, üzümü, elması, şarabı ve kaynak sularıyla ünlü bir yayladır. İzmir'in en büyük fıstık çamı ormanı olup ağaç varlığı 5 milyon adettir.

Jeolojik oluşumları, sosyo - kültürel çevre olanakları ve hayvan toplulukları ile doğal çevresi açısından yayla turizmi için önemli bir atıl kapasitedir.

Yaylada Aşağıbey Köyü'nde bulunan otel gelen turistleri ağırlamaktadır. Ancak bu yeterli değildir.

Bu bölge doğal yapıya zarar vermeden inşa edilecek oteller, sporcular için kurulacak kamp tesisleri, golf alanları ile farklı seçenekler arayan turistler için bir cazibe merkezi haline getirilmelidir.

Ayrıca Kozak Yaylası'nda trekking için uygun parkurlar da bulunmaktadır.

Bergama-Yortanlı Barajı, çevresinde yapılacak düzenlemeler sonucu rekreatif amaçlı kullanılabilir.

İzmir'in aday olduğu Expo 2015'in temasının "sağlık" olması, dünyanın ilk telkinle tedavi hastanesinin kurulduğu, suyu ile binyıllarca insanlığa şifa dağıtmış olan ilçenin önemini arttırmaktadır.

Bergama'da tarihi ve turistik yerlerle kaynaşmış olarak çeşitli hastalıklara iyi geldiği belirtilen zengin termal potansiyel de mevcuttur.

Bunlardan Kleopatra Güzellik Ilıcası Bergama'ya 4 km uzaklıkta İzmir yolu üzerindedir. Kadınlar ve erkekler için iki ayrı havuzu bulunmaktadır. Isı 35 °C, radyoaktivitesi ise 10,5 em.' andır. Cilt yumuşatıcı ve güzelleştirici etkilerinin yanı sıra mide ve böbrek rahatsızlıklarına iyi gelmektedir. Burasının işletilmesi gerekmektedir. Özellikle 5 yıldızlı bir termal otel kurulması için son derece uygundur.

Mahmudiye Ilıcası, cilt hastalıklarına iyi gelmektedir. Burada basit tesisler mevcuttur.

Paşa Ilıcası, Bergama'nın 15 km kuzeyinde bulunmaktadır. Kronik romatizmaya, gıda metabolizması bozukluğuna, yaşlılıktan ileri gelen düşünlük hallerine, böbrek ve kadın hastalıklarına faydalı olduğu söylenmektedir. Ancak modern konaklama tesisleri bulunmamaktadır.

İlçede Kazık Bağları ve Yeni Şakran adında iki kumsal yer almaktadır. Kazık Bağları Kumsalı'nın boyu 2.000 m., eni 20 m, Yeni Şakran Kumsalı'nın boyu 5.000 m. ve eni 15 m.'dir. Kumsallar ilçe merkezine yaklaşık 25-30 km. uzaklıktadır.

Tablo 15: Turistik Tesisler

Türü	Turizm işletme belgeli		
	Tesis sayısı	Oda sayısı	Yatak sayısı
Üç yıldız	2	120	260
Motel	1	44	86
Pansiyon	11	147	320
Toplam	14	311	666

Kaynak: Bergama Kaymakamlığı Kayıtları, 2007.

Bergama Kaymakamlığı kayıtlarına göre, ilçede 2 adet üç yıldızlı otel, 1 motel ve 11 pansiyon hizmet vermektedir.

Son yıllarda termal turizmin önemli merkezlerinden biri haline gelen İzmir'in Balçova ilçesi örnek alınarak ilçede termal turizminin gelişimi sağlanmalıdır.

Termal turizminin gelişmesi Bergama'nın ekonomik kalkınmasına ve istihdam sorununun çözümüne de önemli katkı koyacaktır.

Bergama'ya turistler genellikle turizm acenteleri kanalıyla, Dikili'den deniz yoluyla ve İzmir'den hava ve karayoluyla gelmektedirler.

İlçede 1 tane seyahat acentesi bulunmaktadır.

İlçeyi 2005 yılında 89.417 yerli, 344.825 yabancı olmak üzere toplam 434.242 kişi ziyarete gelmiştir.

2006 yılında 78.567 yerli ve 237.652 yabancı turist olmak üzere toplam 316.219 kişi gelmiş olup, 2006 yılında 2005 yılına oranla turist sayısında azalma görülmektedir.

2006 yılı itibariyle turizmden 950.660 YTL gelir sağlanmıştır.

2006 yılının ilk 6 ayında Akropol'ü 81.550, Asklepion'u 42.939, Bazilika Kilisesi'ni 11.506, Bergama Müzesi'ni 10.467 turist ziyaret etmiştir.

2007 yılında ise ilk altı ayda 181.634 yerli ve yabancı turist geldiği ve toplam 280 bin YTL ödedikleri bilinmektedir.

İlçenin bir diğer turizm aktivitesi Uluslararası Bergama Festivali'dir. 71 yıldan bu yana haziran ayında Bergama Belediyesi'nce organize edilen kermes, ülkemizin en eski kermeslerinden biridir.

Uluslararası Bergama Festivali ile birlikte ilçe çok sayıda yerli ve yabancı ziyaretçiyi misafir etmektedir. Kermes, antik çağın bahar şenliklerine denk düşen zamanlamasıyla uygarlıkların beşiği olan ilçenin yerel bayramıdır.

Bergama Kermesi, ülkemizde daha festival sözcüğünün bilinmediği yıllarda "Kermes" olarak başlamış olup, Türkiye'nin ilk şenliğidir.

Festival, ilçenin tarihi ve kültürel zenginliklerinin gösterilmesinin yanı sıra Bergamalıları konuklarıyla kaynaştırmak, gelenek ve göreneklerini, el sanatlarını, güzel sanatlarını eğlence biçimlerini gündeme getirmek, iç ve dış turizmi canlandırmak amacıyla düzenlenmektedir. Festival süresince ayrıca çeşitli yarışmalar da yapılmaktadır.

Bergama, ülkemizin ve dünyanın en önemli turistik yöreleri arasında yer almaktadır. Bütün dünya tarafından tanınan, dünya kenti Bergama'nın albenisini artırmak için toprak altında bulunan iki büyük tiyatrosu ile diğer tarihi değerlerinin ortaya çıkartılması ve Bergama Krallığı Dönemi'ni yaşatan mizansenler hazırlanarak turistlerin ziyaretine sunulması gerekmektedir.

İlçeye her yıl 1 Milyona yakın turist gelmektedir. Gelen turistlerin konaklamaları için; ilçe merkezinde otel ve pansiyonculuğun geliştirilmesi, kongre turizmi, termal turizmi, Kozak Yöresi'nde yayla ve karavan turizmi projeleri uygulanmalıdır.

Turistlere yönelik hediyelik eşya, süs takısı, madeni ve mermer tarihi eser kopyaları ve heykelcikler, her türlü turistik el işçiliği ile ilgili sanat kolunun geliştirilmesi ile ilgili proje uygulanmalıdır.

Çoğu yabancı olmak üzere yılda 500 bin ile 1 milyon turistin ziyaret ettiği Bergama'da turizm, sahip olduğu tarihi ve kültürel birikime rağmen ekonomik kalkınmaya yönelik bir sektör olmayı başaramamıştır.

Bunun nedeni gelen turistlerin sadece turistik yerleri gezerek, konaklama yapmadan ve şehirde dolaşmadan ilçeden ayrılmalarıdır.

Turistler Bergama'ya organize tur şeklinde kısa programlar dahilinde gelmektedir. Organize turlar için oluşturulan paket programlarda Bergama'ya 2-3 saat gibi kısa süreler ayrılmaktadır.

Bergama, tur programı kapsamında çok kısa zaman diliminde gezilmektedir. Oysa tarihler boyunca birçok ilklere öncülük yapmış olan ilçenin bu kısa programlarla tanınması mümkün olamamaktadır.

Bu sebeple, turistlerin ilçede birkaç gece konaklamasını sağlayacak projelerin hızla hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Turistlerin Bergama içinde alışveriş yapma imkanları arttırılmalı, çarşı güzel ve çekici bir mekana dönüştürülmeli, Kozak Yaylası'na turlar düzenlenmeli, Bergama Belediyesi, Halk Eğitim Merkezi ya da folklor dernekleri tarafından organize edilen Bergama'ya özgü kız isteme, kına gecesi, gelin alma, sağdıç kavuşma vb. geleneklerimizin örneklediği Türk geceleri düzenlenmelidir. Böylelikle kültürümüzün tanıtılmasının yanı sıra, ziyaretçilerin kalış sürelerinin uzatılması da sağlanacaktır.

Bergama da yapılacak bir tiyatro gösterisi ki bu amaca yönelik antik açık hava tiyatrosu, Asklepion gibi mekanlarda acenteler de bu iş için organize olursa ve Bergama Ticaret Odası acentelerle işbirliği içinde olursa, Bergama'daki konaklama tesislerinin doluluk oranlarında artış olacaktır.

Ayrıca, ilçe turizminde çevresel, kültürel ve sportif önem taşıyan öğeler yok denecek kadar azdır. Turistik değerler yeterince tanıtılmamakta, ön plana çıkarılmamaktadır. Turistlerin istem ve beklentileri göz ardı edilmektedir. Sektörde kalifiye eleman eksikliği hissedilmektedir. Sektörle ilgili kurum ve kuruluşlar arasında etken bir işbirliği ve koordinasyon bulunmamaktadır.

İlçenin sosyo-kültürel zenginliği, doğa değerleri, çevre değerleri, yeni projelerle değerlendirilip sergilenmelidir.

İlçede konaklama üniteleri yanı sıra diğer oluşumlara da ağırlık verilmelidir. Kolektif mekanlar, eğlenme ve dinlenme eksenli noktalar, park, yaya yolları, cadde-sokak ışıklandırmaları, çarşı-vitrin düzenlemeleri, sağlık ve spor komplekslerine ağırlık verilmelidir.

Ayrıca ören yerlerinden Akropol ve Asklepion'un ışıklandırılması sağlanmalı, Ören Yerleri Araştırma Merkezi hizmet binası yapılmalıdır.

Yanı sıra, turizminin gelişmesine yönelik olarak, Hıristiyanlık dini için önemli olan ve inanç turizmi için potansiyel yaratan yedi kiliseden ikisinin İzmir Kenti ve Bergama'da bulunması nedeniyle bu kaynakların tanıtımı ve çevre düzenlemesi için projeler düzenlenmelidir.

3.5. Kamu Maliyesi

Belediye toplam bütçe büyüklüğü 29.051.989.00 YTL'dir. Belediye yatırımları 5.952.025.00 YTL.'dir.

İl Vergi Dairesi Başkanlığı ve İlçe Kaymakamlığı'ndan alınan verilere göre 2006 yılında ilçenin vergi durumu Tablo 16'da gösterilmiştir.

Buna göre, ilçede toplam tahakkuk edilen vergi tutarı 48.166.456,27 YTL; tahsil edilen vergi tutarı ise toplam 32.439.707,55 YTL'dir.

Tablo 16: Vergi(2006)

		Mükellef sayısı	Tahakkuk edilen vergi tutarı (YTL)	Tahsil edilen vergi tutarı (YTL)
Maliye Bakanlığı	Gelir	5.689	19.055.414,69	14.097.508,15
	Kurumlar	602	3.343.564,54	1.378.319,28
	Katma değer	2.989	11.576.977,45	5.962.639,96
	Diğer	3.095	13.469.948,88	10.509.143,06
Belediye	Emlak	20.627	642.535,21	455.730,00
	Çevre temizlik	2.652	78.015,5	36.367,10
	Diğer	-	-	-
Toplam vergi gelirleri (YTL)			48.166.456,27	32.439.707,55

Kaynak: İl Vergi Dairesi Başkanlığı, İlçe Kaymakamlığı, 2007

İlçede halen devam eden kamu yatırımı 200 yatak kapasiteli Bergama Devlet Hastanesi'dir.

İlçede 1997–2006 arası Çıraklık Eğitim Merkezi kamu yatırımı olarak gerçekleşmiştir. Bergama-Soma-Akhisar Karayolu ve Bergama Organize Sanayi Bölgesi de devam eden önemli kamu yatırımlarıdır.

Vergi tahakkuku dağılımlarında gerçek usul 2005 yılında 2.659.907,32 iken 2006 yılında 3.208.259,41 YTL'ye, KDV vergisi 8.785.841,76 YTL'den 10.860.956,18 YTL'ye, basit usul 641.143,13 YTL iken 932.856,64 YTL'ye, stopajlar 11.741.451,81 YTL'den 13.247.742,35 YTL'ye, diğer vergiler 22.381.779,86 YTL'den 27.290.195,46 YTL'ye, Kurumlar vergisi 1.617.952,66 YTL'den 1.653.510,33 YTL'ye yükselmiştir.

2005 yılında vergi dairesine kayıtlı mükellef sayısı 6.674 adetten 2006'da 6.574 adede gerilemiştir.

4. Sosyal Yapı

4.1. Eğitim

İlçede okuma yazma oranı %98'dir. 2000 yılı nüfus sayımına göre okuma yazma bilmeyen 3.629 kişi bulunmaktadır.

İlçede 19.522 öğrenci eğitim görmektedir. Bu okullarda 880 öğretmen görev yapmaktadır.

Tablolarda eğitim ile ilgili dağılım gösterilmektedir.

Tablo 17: Eğitim Durumu

Türü		Adet	Erkek öğrenci	Kız öğrenci	Öğretmen sayısı	Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı
Okul Öncesi		22	332	258	32	18
İlköğretim		132	6.397	5.880	510	24
Ortaöğretim	Meslek lisesi	12	1.363	867	136	16
	Diğer liseler	7	1.282	1.553	184	15
Yüksek Öğretim	Meslek yüksek okulu	1	1.056	534	18	88
Toplam		174	10.430	9.092	880	22

Kaynak: İzmir Milli Eğitim Müdürlüğü, 2007

Tablo 18: Eğitim Durumu

Türü	Adet	Erkek öğrenci	Kız öğrenci	Eğitmen sayısı
Dershane	8	801	782	96
Sürücü kursu	3	1.155	263	33
Halk eğitim merkezi	1	1.685	849	5
Diğer eğitim ve kurs merkezi	4	384	164	29
Toplam	16	4.025	2.058	163

Kaynak: İzmir Milli Eğitim Müdürlüğü, 2007

Ayrıca, ilçede 1 adet Mesleki Eğitim Merkezi bulunmaktadır. Burada 244 erkek, 80 kız öğrenci mevcut olup, 21 öğretmen görev yapmaktadır.

İlçede yer alan 8 özel dershanede 2006 yılı itibariyle 4400-4600 öğrenci kayıtlıdır.

İlçedeki Bergama Meslek Yüksek Okulu 13 bölümden oluşmakta, toplam 1.575 öğrenci bulunmaktadır.

4.2. Sağlık

İlçenin sağlık hizmetleri 1 Devlet Hastanesi, 11 Sağlık Ocağı, 1 Verem Savaş Dispanseri, 1 Ana Çocuk Sağlığı Merkezi ve 2 Poliklinik tarafından verilmektedir.

Devlet Hastanesinin yatak kapasitesi 150'dir ve toplam 350.000 hasta tedavi görmüştür.

Tablo 19: Sağlık Hizmetleri

		Adet		Yatak kapasitesi		Doktor sayısı		Hemşire sayısı		Diğer sağlık görevlisi		Hizmet verilen hasta sayısı
		M	İ	M	İ	M	İ	M	İ	M	İ	
KAMU	Hastane	1	1	150	180	53	-	60	30	107	-	350.000
	Sağlık Ocağı	11	-	-	-	24	-	21	10	57	-	195.000
	Poliklinik	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	*
	Üniversite Hastanesi	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	*
	Verem Savaş Dispanseri sayısı	1	1	-	-	2	-	3	-	2	-	10.900
	Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlama Merkezi	1	1	-	-	4	-	2	-	6	-	7.600
	Toplam	-	-	150	180	83	-	86	40	172	-	463.500

Kaynak: İlçe Kaymakamlığı, 2007

*Bilinmiyor M: Mevcut, İ: İhtiyaç

Tablo 20: Diğer Sağlık Hizmetleri

Tür		Adet	İhtiyaç
KAMU	Laboratuvar	1	-
	Aile Hekimi	-	30
	Eczane	1	-
ÖZEL	Laboratuvar	5	-
	Özel muayenehane	33	-
	Eczane	32	-

Kaynak: İlçe Kaymakamlığı, 2007

2003 adet büyük, 1191 adet orta, 1673 adet küçük ameliyat yapılmıştır. 18.551 hastaya dış polikliniğinde hizmet verilmiştir. 3.980 hasta diyaliz ünitesinden yararlanmıştır.

İlçede özel hastane bulunmamaktadır. İlçede kamu da doktor başına düşen hasta sayısı 6.789, özel de ise 1.500'dür.

İlçede doktor başına düşen kişi sayısı ise 1.262'dir.

4.3. Kültür, Spor ve Sosyal Yaşam

Bergama Müzesinde toplam 10.516 eser bulunmaktadır. Bunlardan 5.350 adedi arkeolojik, 1.936 adedi etnografik ve 3.201 adedi de sikkelerdir. Arkeolojik eserler Tunç, Arkaik, Klasik, Hellenistik, Roma ve Bizans çağlarına aittir.

Tablo 21: Kültürel Tesisler

Tür	Mevcut
Kütüphane	2
Müze	1
Düzenlenen şenlik ve festival	1

Kaynak: İlçe Kaymakamlığı, Turizm İl Müdürlüğü, 2007

Etnografik eserler Osmanlı Devletleri'ne ve Bergama yöresine ait malzemelerden oluşmaktadır. Müzede önde gelen eserler arasında Zeus Tanrı Başı, Nike, Pt. Dinos, Kantouras, Antisthenes Büstü, Erkek ve Kadın Portre Başları yer almaktadır.

Tablo 22: Sportif Tesisler

Tür		Mevcut	İhtiyaç	Kapasite
Spor salonu	Kapalı	1	0	1.500(koltuk)
	Açık	-	-	(koltuk)
	Toplam	1	1	1.500(koltuk)
Yüzme havuzu	Kapalı	-	-	-
	Açık	-	-	-
	Toplam	-	2	-
Tenis kortu	Kapalı	-	-	-
	Açık	-	-	-
	Toplam	-	1	-
Futbol sahası	Çim	1	*	2.500(koltuk)
	Toprak	-	*	(koltuk)
	Toplam	1	2	2.500(koltuk)
Basketbol sahası	Kapalı	-	-	(koltuk)
	Açık	-	-	(koltuk)
	Toplam	-	1	(koltuk)

Kaynak: İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü, İlçe Kaymakamlığı, 2007

*Bilinmiyor

Bergama Kermesi, ilçenin tarihi ve kültürel zenginliklerinin gösterilmesinin yanı sıra Bergamalıları konuklarıyla kaynaştırmak, gelenek ve göreneklerini, el sanatlarını, güzel sanatlarını eğlence biçimlerini gündeme getirmek, iç ve dış turizmi canlandırmak amacıyla düzenlenmektedir.

Bu festivalin yanı sıra haziran ayının ilk haftasında Uluslararası Grup konserleri ile Psikoterapiler Asklepion'da gerçekleştirilmektedir.

Mayıs ayında Bergama Kültür ve Sanat Vakıf Haftası ve Müzeler Haftası kutlaması, nisan ayında Uluslararası Bergama Çocuk Şenliği ve 14 Eylül'de kurtuluş günü kutlamaları ilçedeki diğer yerel etkinliklerdir.

Ayrıca, ilçede 73 tane dernek faaliyet göstermektedir.

5. Altyapı

Ege Bölgesi'nin kuzey-batısında kurulu bulunan Bergama, İzmir'e 110, Ayvalık'a 60, Dikili'ye 26 ve Çanakkale'ye 215 km. mesafededir. Bağlantı yolları asfalt olup, Ankara, İstanbul, İzmir ile çevre ilçelere ulaşımında çevre yolu ihtiyacı bulunmaktadır. Yolların alt yapı yenileme çalışmaları devam etmektedir.

Çevre yolunda Bergama-Soma-Akhisar yoluna acil ihtiyaç bulunmaktadır.

Asfalt olarak; il yolu 132, devlet yolu 45, köy yolu 510 km.'dir.

Tablo 23: Hanehalkı Temel Altyapı Gereksinimleri(2006)

		Elektrik	Su
Abone sayıları	Konut	43.647	356
	İşyeri	7.519	59
	Diğer	3.701	
	Toplam	54.867	415
Toplam tüketim miktarı	Konut	*	*
	İşyeri	*	*
	Diğer	*	*
	Toplam	113.190	*
Kişi başına tüketim miktarı	Konut	*	*
	İşyeri	*	*
	Diğer	*	*
	Ortalama	2,06	*

Kaynak: İlçe Kaymakamlığı, 2007

*Bilinmiyor

İlçede karayolu uzunluğu toplam 175 km.'dir. Demiryolu ulaşımı yoktur.

İlçede toplam 54.114 adet telefon abonesi bulunmaktadır.

İlçede 4 adet yerel radyo ve 5 adet yerel gazete faaliyetlerini sürdürmektedir.

İlçenin tamamında elektrik mevcuttur. İlçede toplam 54.867 elektrik abonesi bulunmaktadır. 31.867 kişi ilçe merkezinde olup, 20.000 kişi belde ve köylerdedir.

Elektrik abone sayısı 2005 yılında 53.462 iken, 2006 yılında 54.867'ye yükselmiş, elektriğe ödenen bedel 18 YTL'den 16 YTL'ye inmiştir.

Su abone sayısı 415'tir.

İlçede 26.000 mevcut konut bulunmaktadır. Toplu konut daire sayısı 700 olup, ilçenin yüksek düzeyde konut ihtiyacı vardır.

İlçede kanalizasyon yeterli değildir. Arıtma tesislerinde eksiklikler vardır. Enerji bedeli yüksekliği nedeniyle çalıştırılmamaktadır.

Tablo 24: Enerji Kaynakları, Arıtma Tesisleri

	Var / Yok	Adet	İhtiyaç
Jeotermal Isı Merkezi	Var	1	-

Kaynak: İlçe Belediyesi, 2007

İlçede bulunan jeotermal ısı merkezi oldukça önemlidir.

6. Sorunlar ve Çözüm Önerileri (Önemli Projeler)

- Bergama Türkiye’de önemli turizm merkezlerinden biri olmasına rağmen turizm ekonomik kalkınmaya yönelik bir sektör olamamıştır. Bunun nedeni turistlerin sadece tarihi yerleri gezerek, konaklama yapmadan ve şehirde dolaşmadan ilçeden ayrılmalıdır. Bu sebeple turistlerin ilçede birkaç gece kalmasını sağlayacak projeler yapılmalıdır.
- Bakırçay Bölgesi çevresel sorunlar yaratmaktadır. Bu bölgenin temizlenmesi için arıtma tesislerinin yapılması gerekmektedir.
- İlçede ulaşım önemli bir sorundur. İlçe ancak Bergama-Soma-Akhisar karayolunun (89 km.) tamamlanmasıyla önemli merkezlerle bağlantısını sağlamış olacaktır. Yol ve kavşak düzenleme çalışmalarının yapılması gerekmektedir. Her yıl yüz binlerce turist ziyaret ettiği Bergama’da Ören yerlerinin ulaşım probleminin de çözülmesi için Kültür ve Turizm Bakanlığınca ödenek ayrılmalıdır.
- İzmir Adnan Menderes Havalimanı’nın Bergama’ya uzaklığı 130 km.’dir. Çiğli havaalanının sivil ulaşımına açılması mesafeyi kısaltacağından önemlidir.
- Sınıf başına düşen öğrenci sayısı yüksek olduğundan eğitim alanında çalışmalar yapılmalı, yeni derslikler açılmalıdır.
- Bergamada sosyal yaşantının ve turizmin renklenmesi için bir Kültür ve Ticaret Kompleksine ihtiyaç vardır. İlçede ne yazık ki tiyatro, sinema gibi etkinlikler için salon bulunmamaktadır. İnşa edilecek bir Kültür ve Ticaret Kompleksi kapsamında sinema, tiyatro, konser ve sergi salonları ayrıca Bergama’nın yerel ürünlerinin turizm amaçlı satılacağı ve tanıtılacağı (peynir, fıstık, elışı...) mekanların olması öngörülmektedir. Bunun için belediye imkanları yetersiz olup, maddi destek beklenmektedir.

- Teleferik projesi hayata geçirilmelidir. İzmir 2 No'lu Anıtlar Kurulu tarafından projenin güzergahı uygun bulunmuştur. İç ve dış turizmin canlanmasını sağlayacak bu proje en kısa sürede gerçekleştirilmelidir.
- Kırsal kalkınma için önem taşıyan Çaltıkoru-Yortanlı Barajları tamamlanmalıdır.
- Meraların daha iyi korunması için bir plan ve program içerisinde ağaçlandırılmasına yönelik hukuki düzenlemenin yapılması (Örneğin, bir meranın sınırlarına tel örgü çekmek ve her yıl bakım ve onarım yapmak yerine çapraz dikim yöntemiyle ağaçlandırmak) daha ekonomik ve daha yararlı olacaktır.
- Bölgede kimsesiz ve bakıma muhtaç insan sayısı hiç de küçümsenmeyecek rakamlarda olmasına rağmen huzurevi bulunmamaktadır. Uygun arsa mevcut olup inşaat için gerekli kaynak aktarımı yapılmalıdır.
- Bergama'da Yarı Olimpik Yüzme havuzu inşaatının tamamlanması gerekmektedir. Yaklaşık 570 bin YTL'ye mal olacak bu inşaatın tamamlanması Bergama'da sporun gelişmesi bakımından son derece önem taşımaktadır.
- Sondajı yapılan köylerin içme suyu şebekeleri bir an önce tamamlanmalıdır.

6.1. Kuzey Ege-Çandarlı Liman Projesi

Büyük bir gelişme potansiyeline sahip olan bölge ucuz hammadde kaynaklarına ulaşabilecek ve ürettiği malları dış pazara ulaştıracak büyük ölçekli bir limana ihtiyaç duymaktadır. Bu nedenle İzmir Alsancak Limanı'na alternatif olabilecek yerler değerlendirilmiş, en uygun yer olarak Zeytindağ Mevkii Çandarlı Körfezi seçilmiştir.

Liman, 3.500 dekarlık bir alan ile Akdeniz'in en büyük, dünyanın da ilk on limanı arasına girebilecek kapasitededir. Aynı zamanda planlama içerisinde toplam 8 adet gemi inşası kapasitesi olan bir tersane de mevcuttur.

Bu liman sadece İzmir Limanının bir alternatifi değil, ulusal ve küresel ölçekte artan yük ihtiyacına cevap verecek nitelikte bir limandır. Bu tesis yöresel ürünlerin dünya pazarında rekabet edebilmesini sağlayacaktır.

Proje Ulaştırma Bakanlığı DLH 6. Bölge Müdürlüğüne hazırlanmıştır. ÇED raporu alınmış olup, fizibilite çalışmaları devam etmektedir. Hazineye ait yerin firmaya tahsis çalışmaları sürdürülmektedir.

6.2. Bergama Devlet Hastanesinin İnşaatı

İlçe için önemli bir diğer proje Bergama Devlet Hastanesinin tamamlanmasıdır. İnşaatı 1997 yılında başlayan Bergama, Dikili, Kınık ve hatta Ayvalık'a hitap edecek

hastanenin yüzde 80'i tamamlanmış durumda olup, geri kalanı için 3 trilyon liraya ihtiyaç duyulmaktadır. Yeni yönetmeliğe göre binada tadilat projeleri yapılmaktadır. 2007 yılı Ağustos ayı itibariyle bitirilmesi planlanan projenin tamamlanması ilçenin beklediği önemli bir projedir.

6.3. Kırsal Kalkınma Projesi

- Zeytinciliği Yaygınlaştırma
- Bozköy Zeytinyağ Fabrika Tesisi
- Seracılık Projesi (Jeotermal ısıtmalı)
- Bağcılığın Geliştirme
- Mısır Kurutma Tesisi
- Meyvecilik
- Zeytincilik
- Ceviz Yetiştiriciliği
- Kapari ve Kekik Üretimi
- Küçük ve Büyükbaş Hayvancılık

projeleri ilçede uygulanmaktadır. Ayrıca bunların dışında;

- Zeytin Salamura Tesisi
- Kök Boya Halı ve Kilim Dokumacılığı
- Bal işleme ve Paketleme Tesisi Projelerinin

ilçede uygulanması ve geliştirilmesi ilçenin kırsal kalkınması için önemlidir.

6.4. Jeotermal Enerji Projesi

Bergama'nın önemli yer altı kaynaklarından biri olan jeotermal enerji, yaklaşık 10 milyon dolarlık dev bir projedir.

Jeotermal enerji bölgede;

- Konut ısıtması
- Termal turizmin gelişmesi
- Seracılık

için önemli bir kaynaktır.

Maddi kaynak yetersizliğine rağmen ilçede küçük bir bölümde kullanılmaya başlanan jeotermal enerjinin kısa sürede bölgede bu alanlarda hizmete sunulması ilçenin ekonomik kalkınmasını sağlayacak ve istihdam sorununu ortadan kaldıracaktır.

7. Yatırım Olanakları

- ✚ Zengin jeotermal kaynaklara sahip Bergama'da özellikle Güzellik Ilıcası Mevkii 5 yıldızlı bir termal otel kurulması için son derece uygundur. Balçova ilçesi örnek alınarak termal turizm Bergama'da da ekonomik kalkınma ve istihdam sorununun çözülmesini sağlayacaktır. Bu konuda yapılan fizibilite çalışmalarısıyla yatırımcıların ilgilenmesi sağlanmalıdır.
- ✚ Bergama Organize sanayi bölgesi yatırımcılar için önem taşımaktadır. Özellikle burada seracılık ve kesme çiçek seracılığına yönelik yatırım olanakları bulunmaktadır. Bergama Organize Sanayi bölgesi faaliyete geçince Bergama, Dikili ve Kınık üçgenine hizmet edecek ve istihdam sıkıntısını da büyük ölçüde giderecektir.
- ✚ Tarım bakımından zengin olan ilçede tarım ürünlerinin işlenmesi için tesisler kurulmalıdır. Domates, salça, kurutma tesisleri kurulabilir veya fabrikalar açılabilir. Zeytin salamura tesisi, pekmez üretim tesisi kurulabilir. Ayrıca hayvancılığın da geliştiği bölgede hayvansal ürünlerin de değerlendirileceği tesisler açılabilir.

Tablo 25: İlçenin Swot Analizi

Güçlü Yönleri	Zayıf Yönleri
<p>-Tarım bakımından uygun bir arazi yapısı ve coğrafi koşullar mevcuttur.</p> <p>-Zengin bir tarihsel dokuya sahiptir. Eski bir krallık merkezi olup tarihi birikime sahiptir.</p> <p>-Coğrafi konumu, Dikili ve İzmir limanına yakınlığı bölgenin gelişmesi için önem taşımaktadır.</p> <p>-Jeotermal ve diğer yer altı kaynakları açısından zengin bir potansiyeli bulunmaktadır.</p> <p>-Turizm potansiyeli yüksektir.</p>	<p>-İlçede yetişmiş kalifiye eleman sıkıntısı çekilmektedir. Girişim ruhu eksiktir.</p> <p>-İlçede sanayi yeterince gelişmemiş, ikinci planda kalmıştır.</p>
Yatırım Olanakları	Tehditleri
<p>-Çok sayıda zeytinyağı tesisi bulunmasına karşın zeytin salamura tesisi yoktur. İlçede soya fasulyesi yetiştirilmesi bir diğer alternatif yatırım alanıdır.</p> <p>-Çam fıstığı ve Bergama peynirinden de yeterli oranda yararlanılmamaktadır. Bu alanda da yatırım yapılabilir.</p> <p>-Tekstil, perlit, parlatma tesisleri, granit mamul olarak işleneceği tesisler, hayvancılık ürünlerinin işleneceği imalat ve paketlenme sanayi alanlarına sınırlı yatırım imkanı bulunmaktadır.</p> <p>-Orman ürünleri işleme tesisleri kereste, ağaç parke gibi alanlarda yatırım yapılabilir.</p> <p>-Soğuk hava deposu kurulabilir.</p> <p>-Sebze meyvelerin çeşitliliği konserve ve reçel yatırımlarını cazip hale getirebilir.</p> <p>-Seracılık çeşitlendirilebilir. Organize sanayi bölgesi yatırım açısından uygundur.</p> <p>-Tarım ürünlerinin işlenmesi için tesisler kurulabilir. Domates, salça, kurutma tesisleri kurulabilir veya fabrikalar açılabilir.</p> <p>-Jeotermal potansiyel kullanılarak ilçede kaplıca otel veya termal tesisler yapılabilir.</p>	<p>-İlçe dışarıdan göç alırken, kendi içinden dışarıya göç de vermektedir. Bu nedenle yetişmiş insan gücü azalmaktadır.</p> <p>-Kuzey Ege Çandarlı Liman Projesi fizibilite çalışmalarının sonlandırılmaması, ilçenin ekonomik anlamda kaybına yol açmaktadır.</p>

8. Sonuç

Bergama, 114 köyü ile birlikte ülkemizde en fazla köye sahip ilçelerden biri konumundadır.

“İlkler Bergama’sı” diye adlandırılan ilçe tarihi boyunca farklı kültürlere, inançlara ve anlayışlara kucak açmıştır.

İlçe, önemli bir tarım merkezi olmasının yanı sıra kültürel, sosyo-ekonomik ve turizm yönünden zengin bir ilçe olarak öne çıkmaktadır.

Ancak, ülkemizde en fazla turist ağırlayan ilçede turizm ekonomik kalkınmayı sağlayan bir sektör olamamıştır.

Bunun nedeni gelen turistlerin sadece turistik yerleri gezerek, konaklama yapmadan ve şehirde dolaşmadan ilçeden ayrılmalarıdır.

Sanayi de ilçede yeterince gelişmemiş ve ikinci planda kalmıştır.

İlçe ekonomisi tarımda üretim yapan ve istihdam sağlayan tesislerin olmayışı nedeniyle geri kalmış ve ilçe İzmir’in en fakir 3 ilçesinden biri haline gelmiştir.

Buna rağmen, ilçe son yıllarda jeotermal enerji potansiyeli ile dikkat çekmektedir. Termal turizmin önemli merkezlerinden biri haline gelen İzmir’in Balçova ilçesi örnek alınarak ilçede termal turizminin gelişimi sağlanmalıdır.

Bergama bu enerji potansiyelinin termal otellerle değerlendirilmesi, gelen turistlerin birkaç gün konaklamasını sağlayacak projelerin hayata geçirilmesi ve tarım ürünlerini işleyen tesislerin açılması ile birlikte ekonomik kalkınma sağlayabilecektir.

İlçenin gelişimi için öncelikli olarak Kuzey Ege Çandarlı Liman Projesi fizibilite çalışmaları sonlandırılmalı ve organize sanayi bölgesi faaliyete geçirilmelidir.

Tarımı geliştirmek amacıyla, tarım ürünlerinin işlenmesi için tesisler kurulmalıdır. Örneğin, domates, salça, kurutma tesisleri kurulabilir veya fabrikalar açılabilir.

İlçe ile özdeşleşmiş olan çam fıstığı ve peynirden daha fazla yararlanabilmek için yatırımlar yapılmalıdır.

Ayrıca, Bergama-Soma-Akhisar Karayolu’nun tamamlanmasıyla ilçenin önemli merkezlerle bağlantısı sağlanmış olacaktır.

9. İletişim

Tablo 26: İletişim Bilgileri

	Adres	Telefon	Faks	E-Mail
Kaymakamlık	Bergama Hükümet Konağı Bergama / İZMİR	(232) 631 28 17	(232) 632 01 05	kaymakamlık @bergama.gov.tr
Belediye Başkanlığı	Ertuğrul Mh. Eski Belediye Cd. No.1 35700 Bergama / İZMİR	(232) 632 80 05	(232) 633 20 12	info @bergama.bel.tr
Ticaret Odası	Bankalar Cad. 47/2 35700 Bergama / İZMİR	(232) 633 10 78	(232) 632 05 94	berto @superonline.com
İlçe Emniyet	Zafer Mahallesi Cumhuriyet Cad No:2/A Bergama / İZMİR	(232) 631 29 08	(232) 631 28 38	---